

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 10. Renitentium audacia per Regni Gallici Moderatorem coercita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67659)

tam publico testimonio imminui cerne-
rent, nil reliquum habebant, quam ut
laicorum, a quorum tamen jurisdic-
tione exemptionem aliis in occasioni-
bus tam ardentem propugnabant, opem
implorarent; & quid eo tempore, quo
Constitutionem defendere, crimen con-
tra impositi legem commissum, eam
vero proscindere, gloriosum audiebat,
magis expeditum erat, quam Parlamen-
torum patrocinium obtinere: Præpri-
mis ergo Aurelianensis Parlamenti Pro-
curator Episcopi sui mandatum *tanquam*
feditiosum, scandalosum, & recta Regiæ
declarationi (circa silentium observan-
dum) *oppositum* abstrahi & lacerari pe-
tiit, obtinuitque: Accurrit Episcopus
unacum suo Vicario Generali & Secre-
tario, tantam Ecclesiæ & sibi injuriam
irrogari deprecatur, & contra violen-
tiam totius populi testimonium implo-
rat, nihilominus interminata etiam
ipsius Episcopi captivitate ejus man-
datum abstrahitur, laceratur: nec be-
nignius habebantur Bituricensis, &
Rothomagensis Archiepiscopi, alii-
que Præsules.

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

§. X.

*Opponentium audacia per Regni Mo-
deratorem coercita.*

E 3

Cum

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

Dorsann.
pag. 433.

Cum Philippus Regni Moderator post impositi silentii legem neutri parti favere, vel palam sese opponere statuisset, ad petitionem Cardinalis Bissy, qui suum Capitulum ad appellandum proclive noverat, mox Meldensi Locumtenenti per Vrillerium Marchionem prescribi iussit, Regentem velle, ut insuper habitis iis, quæ se invito Parisiis gesta fuissent, Capitulum & Clerus nec scribere nec loqui contra Constitutionem audeat, quin tamen propterea Archiepiscopis atque Episcopis, quantum ad suarum ovium salutem expedire noverint, ex jure ipsorum characteri annexo mandata edere vetitum sit. Hoc comperto confestim Cardinalis Noaillius ad Regentem rescripsit, quod ipse hoc suo edicto nimis palam, contra quam promisisset, uni parti faveret, Appellantibus os obstrueret, & Acceptantibus aperiret &c. Ad hæc reposuit Regens, se quidem Appellantibus juris viam non occludere, mox etiam publice declaraturum, quod imposita silentii lege Episcopis mandata in suis Diæcesibus promulgandi facultatem demere, minime intenderit, totis tamen viribus inferioris Cleri petulantiam coercere velit. Ut vero ejusmodi declarationem impediret Noaillius, omnes eloquentiæ fontes exhauriebat,

riebat, præcipue Regenti exponens, *Sæc. XVIII.*
 quod hæc verba: *quia hoc jus Episcoporum* A. C. 1719.
characteri est annexum, Regiæ aucto-
 ritati plurimum derogarent, cum dein-
 ceptis Regi haud liberum esset, seditio-
 rum ejusmodi mandatorum cursum
 sistere (*), quia Episcopi ejusmodi man-
 data ad suarum ovium instructionem
 necessaria jactabunt, & Regi fors ea
 inhibituropponent declarationem, qua
 id eis *ex jure suæ dignitati annexo*, proin-
 ipsis dato a Christo Domino, seu ex
 jure Divino, quod Regi immutare ne-
 fas foret, competit: aliunde vero Par-
 lamentis (***) ejusmodi mandata, tan-
 quam

E 4

quam

(*) En! quam præclare non raro ipsimet
 Ecclesiastici, ut privatis suis studiis, æmula-
 tioni, invidiæ, vindictæ &c. satisfaciant,
 prætenso immunitatis juri derogent, & dum
 Pontifici sese subjicere renuunt, suo gradu
 inferioribus ancillari non detrectent, ac pro-
 pterea illius indignatione, & horum vilipen-
 sione merito plectantur.

(**) Hac occasione haud dissimulare pos-
 sum, quæ mihi in Galliis versanti contigere,
 cum in consortio cujusdam Præsidis Par-
 lamenti versarer, hincque ex me sciscitaretur,
 qualiter mihi Gallicus orbis arrideret,
 respondi, placere omnia, excepto quem de-
 prehendissem, Ecclesiasticorum contemptu: ad
 hæc

Sæc. XVIII
A. C. 1719

1719

quam publicæ tranquillitati noxiâ, Episcopis interdicendi & supprimendi jus per ipsas eorum sententias contra Rhenensis, Cabilonenfis, Toloniensis &c. Præfulum mandata pronuntiata affer-tum confirmatumque tolleretur: Alii insuper Regentis aures velut inquietæ muscæ circumsonabant, insufurrantes, quod si aperte Appellantibus faveret, suorum hostium numerum aucturus esset; quam arcte enim Constitutionis Patroni partibus Ducis Ceno-manensis adhærerent, sat testatum reddidisset eorum consternatio ob de-cretum contra spurios Regis Filios die 26. Augusti Luparæ pronuntiatum: ab eo enim tempore, suggerebant hi, præfa-tus Dux totum Parliamentum in suas pertraxit partes, ut illud Hispanorum ope a Regentis jugo liberaret, & Jesuitarum instigatione Constitutioni propi-tiam

hæc vero reposuit ille: Pater mi! causam tibi pandam. En! olim ante pedes vestros prostrati, & humiliati peccata nostra confessi sumus, ad Ecclesiasticos & præcipue Episcopos adolvebamur, in eorumque sinus nostras projecimus miseras, nunc vero hi flexis genibus ad Nos prostrati currunt, sua nobis etiam gravissima peccata, an vera vel falsa, Deus scit, exponunt, opemque im-plorent.

tium redderet: ac propterea Parliamentum circa appellationem ad futurum Concilium jamjam fluctuasse videretur, ac ipse Rohanius Cardinalis sub specioso Parliamentum captandi obtentu, re tamen ipsa illud Cenomanensi Duci conciliandi studio pluribus Senatoribus privatim agendi facultatem a Regente petiisset. His addebant, timendum esse, ne Pontificias literas, excommunicationes &c. in Franciam, quin Parliamentis eas supprimere liceret, mittendi licentia Pontifici factâ, contra ipsum Regentem ejusmodi excommunicatio ex Vaticano erumperet, & tunc Parliamentum, quia ejus auctoritatem Regens depreffit, suam ei opem denegaturum esset: Nec etiam Rohanium & Bissyum Cardinales Regenti exosos reddere obliviscebantur, exponentes, quod hi, ut Regentem ad suas partes pellicerent, Appellantium corpus velut exiguum nullius nominis manipulum depinxerint, potentiori autem parti favere, Regenti semper consultius foret, si vero Appellandi libertatem daret, tunc hi contra appellantium copiam & impudentiam absdubio Regentis opem imploraturi essent, quam eis efficaciter præstare non posset, eo quod hosti ipsemet appellandi facultatem dedisset: ac denique Regens consideraret, quod per

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

Sæc. XVIII. A. C. 1719. integrum quinquennium Constitutionis Patroni pro obtinenda ejus acceptatione semper auctoritatis violentia, ex illi decretis, & sententiis contra Parliamentorum dispositiones usi sint, econtrario Opponentibus nil aliud petierint, quam cuilibet sese explicandi libertatem, & Parliamentis liberum suæ auctoritatis usum relinquere. Cujus ergo partis causa foret æquior, Regens perpenderet?

Hæc pluraque alia Regens mira excepit patientia, cum tamen has aves ex cantu nosceret, auribus provide ceram affigens, adeo non in eorum sententiam concessit, ut etiam Rothomagensis Parlamenti edictum contra Archiepiscopi mandatum abrogari præciperet, & severe inhiheret, ne circumforanei Propolæ scripta contra Constitutionem edita vel Appellantium mandata per urbem circumferrent, vel Bibliopolæ ea venderent, aut typis edicurarant, sine scripta Regentis venia: quinimo Regens haud gravate quidem Cardinali Bissy duos libellos suos, quorum primo appellationem, a Constitutione esse manifeste nullam, nec tolerandam probavit, & altero præfationem, doctrinæ summarium & appellationis a Noaillo expositæ actum annotationibus castigavit, publicis typis evulgandi licentiam dedit, ea tamen lege,

lege, ut non Parisiis, sed in Bissyii Diœcesi distribuèrentur.

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

§. XI.

Serenissimi Regentis literæ ad Regni Episcopos contra Ecclesiasticos.

Cum vero præter Parlamenta etiam secundi, ut vocant, Ordinis Ecclesiastici eo petulantius contra suos Episcopos insurgerent, quo arctius eisdem obedire tenebantur, hinc summus Pontifex iterato Gallici Regni Moderatorem obsecrabat, ut quorundam Parliamentorum audaciam refrænare, cunctaque ab eis contra Pontificias Constitutiones, & contra Acceptantes Episcopos attentata abolere velit. His precibus quodammodo deferendum ratus Regni Moderator, primo Ecclesiasticorum ausibus frænum injecturus, ad cunctos Franciæ Præsules die vigesima quinta Octobris has dedit literas:

*Act. publ.
Const. p. 598.*

„Insuperhabitis obstaculis, quibus nonnulli sincerum meum contentiones occasione Pontificiæ Constitutionis exortas componendi desiderium evertere moliantur, nondum tamen eas juncta Episcoporum opera terminandi spem abjeci: non enim mihi persuadere valeo, quod cunctæ difficultates hucusque plenæ eorum reconciliationi obstantes fidei

dei